

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 3. De eadem in ordine ad Pœnitentem,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

re quoque debet, an sit aliquid remedium, quod à Pœnitente susceperit, credatur posse eum Dei gratia, præsertim ipsum à lapsu in peccatum: tale enim remedium admittens cum firmo proposito non consentiendi peccato, possit absolui. Neque si iterum ac iterum recidat, obstabit quominus iterum confitens possit absolui: dum modo aliqua emendatio, diminutioque in numero peccatorum facta esse notetur. Interdum quoque absolutio differri potest. Omnino autem neganda est, quando nullus apparet profectus. Hæc docet Suarez tomo 4. disput. 32. sect. 2. in fine.

Posterior casus est, cum videt Confessarius Pœnitentem tacere aliquod peccatum, quod ab ipso commissum esse scit euidenter: & nihilominus idem Pœnitens de eodem interrogatus, illud negat in confessione. In quo casu hæc documenta poterunt vix esse Confessario, quæ Suarez tangit in fine sequentis sectionis tertie.

Primum est, cum in hoc foro credendum sit Pœnitenti, tam pro se quam contra se loquenti (nec enim alius testis in eo admittitur) regulariter standum esse illius confessioni: Ideoque si alterius tantum relatione Confessarius sciat peccatum Pœnitentis in dubio debet huic magis credere, quam illi.

Secundum est, quamvis Confessarius certus sit commissum esse à Pœnitente peccatum, vi quia suis oculis vidit: si possit probabiliter existimare, quod ille iam de eo confessus sit, potest dissimulare credendo propterea tacere, quod sit de eo confessus.

Tertium est, si in proposito casu evidens sit Pœnitentem mentiri, ipsum tanquam nolentem integre confiteri de omnibus mortalibus (sive quoque obicem ponentem Sacramentali absolutio etiammodi integritatem requirunt) ut sit valida: nullo modo absolvendum esse: quicquid ipse dicat; quia committeretur aliquo mortale peccatum sacrilegij, contra reverentiam debitam Sacramento instituto à Christo. Nec obstat communis regula, quod in omni iudicio debeat ludæ secundum allegata & probata iudicare. In hoc autem foro non fit alia allegatio & probatio, quam dicti Pœnitentis: cui siue pro se, siue contra se dicenti creditur. Non obstat, inquam, quia in foro quidem externo, iudicium tanquam publicum, respicitur ad commune Reipublicæ bonum, respicitur scientiam publicam, tanquam ei proportionatam: sed in foro pœnitentia, iudicium quod secretum est & ordinatum ad privatum Pœnitentis bonum privata scientia Confessarii, ad eundem Pœnitentem redarguendum & convincendum, servare potest.

CAPVT III.

De absolute in ordine ad Pœnitentem.

SVMMARIVM.

21. Quis in foro pœnitentia dicatur Pœnitens.
22. Nolens pœnitere absolvendus non est; qualis censendus non est, qui sibi de lapsu omnino timet, dummodo firmum habeat propositum non peccandi de cetero.
23. Singuli quidem Pœnitentes sunt ordinariè absolvendi seorsim, virgente tamen extrema necessitate salutis, nihil obstat plures simul absolvi.
24. Absolutio à peccato non potest dari ad reincedentiam, sicut absolutio ab excommunicatione.
25. Ager qui nullum signum contritionis dedit, absolvendus non est; qui vero dedit, etiam si vnicum tantum peccatum exprimere valeat, absolvendus est.
26. Explicatio difficultatis, An sufficiat in genere tantum dedisse contritionis signum, ut percussio pectus, vel extollendo oculos aut manus in celum.
27. Approbatio parva affirmantis per refutationem rationum contrariarum.
28. Pœnitens qui nondum presente Sacerdote signa dedit contritionis, absolvi potest.
29. Documenta pro confessario qui egro administrat pœnitentia Sacramentum.
30. Quid agendum sit Confessario cum aliquem absolverit, quem non potius, propter aliquod impedimentum, explicatur distinctione.
31. Quid cum error tantum levis commissus est.

32. Quid cum à se dimisit sine absolute eum, quem absolviere debuit.

33. Quando ad supplendum istiusmodi defectum sit, vel non sit opus iteratione confessionis.

34. Is cui à Papa concessa est facultas eligendi Confessarium à quo possit ab omnibus reservatis absolvi, non redditur ex eo indignus absolute, quod propterea liberius se in ralem casum præcipit auerit.

35. Religiosus habens tantum venialia, aut mortalia de quibus iam discrete absolutus est, aut in mortis articulo constitutus, potest à simplici Sacerdote absolvi.

36. Non requiritur approbatio Episcopi in Sacerdote ad valide absolvendum Religiosum.

37. Per privilegium concessum Mendicantibus, absolvendi quoscumque ad se venientes, non possunt ab ipsis absolvi Religiosi ordinis alterius à suo.

38. Novitius ab excommunicatione absolutus in religione, hanc reinuens in illam reincedit.

39. Potest Episcopus regularem exemptum quem Superior ei subiecerit absolvi, cum etiam cum eo dispensare in casibus sibi concessis.

Pœnitentem in foro Pœnitentia dicimus, Christi fidelem, qui rite facta peccatorum suorum confessione, capax est recipiendæ absolute Sacramentalis: & intendit eam recipere: intentione saltem simili ei, quam Confessarium à quo impenditur, debere habere in præced. num. 4. artigimus, nimirum ut sicut ille debet saltem intendere, id facere quod facit Ecclesia, seu quod solent in Ecclesia, Ministri Sacramenti Pœnitentia: ita & iste recipere id quod fideles solent, dum ad Sacramentum Pœnitentia accedunt.

De re autem proposta, Notandum est, ex Navarr. in Enchir. cap. 26. num. 3. sicut non est facile neganda Pœnitenti absolutio propter aliquod peccatum de quo inter doctores an mortale sit dubitatur, ne ille errore illaqueatur: sicut latenus absolvendum esse nolentem abstinere ab eo quod certum est esse mortale; ne Sacramentum sacrilegè contaminetur. Vbi tamen cauendum est, ne pro nolente abstinere habeatur is, qui propter magnam consuetudinem quam habet peccandi, putat se iterum peccaturum, sed omnino vult cavere, & firmiter proponit non peccare. Nam ralem absolvendum esse Franc. à Viç. De Sacramen. num. 197. ex eo probat: quod consuetudo relabendi non impedit quominus is qui facit quod in se est, habeat bonum propositum, etiam si propter experientiam, non possit facile credere, se deinceps non peccaturum. Irremitum autem censurâ Ecclesiasticâ, quantumcumque bonum propositum habeat, oportet prius ab ea absolvi, quam à peccatis: Nam peccatum grave esset excommunicato, vel à divinis suspensio aut interdicto, scienter Sacramentum ministrare à cuius perceptione ille excluditur. Per cap. Si celebrat, De Cleric. excomm. Cæterum ex Caetano in tomo 1. opuscul. tract. 5. quest. 7. is qui cognoscens statum suum malum, & nihilominus rogat ut à Confessario absolvatur, excusatur à sacrilegio, si bona fide cum viro docto & pio id tractet: neque existimet sacrilegio, sed bono operi se operam dare.

Notandum est secundo, etsi Pœnitentes, sicut singuli seorsim audiendi sunt confitentes; sic etiam absolvendi sunt singuli seorsim; tamen ut Alphons. à Vivaldo in Candel. aucto cap. De absolute num. 76. ex multis nobilibus auctoribus habet: quando in mari procella, aut peste leniente, aut conflictu belli virgente, deest commoditas singulos seorsim audiendi & absolvendi, Sacerdotem tunc posse audire peccatis aliquibus vniuscuiusque, simul omnes absolvi, dicendo, Ego vos absolvo à peccatis vestris; præmissa cohortatione ad dolorem concipiendum de omnibus suis peccatis. Et quamvis auctores ab ipso relati, id non habeant expresse, ratio tamen quam adfert contemnenda non est: nempe, quod cum olim in primitiva Ecclesia & nunc apud Indos multi simul vna asperione baptismi inicitentur dicendo, Ego baptizo vos, &c. Sacramentum pœnitentia validum esse possit administratum illo modo, qui vitandus non est tanquam sacrilegus quando constitutus in extrema necessitate salutis, aliter subveniri non potest. In quo discernendo tanquam vix visitato non est necesse nos immorari.

De absolutione constituti in articulo mortis.

SECTIO. I.

NOandum est tertio, quemlibet Pœnitentem debetè dispositum, absolui posse in articulo mortis à quouis casu per quemuis Sacerdotem. De qua re iam alias diximus in lib. i. num. 3. & aliquot sequentibus.

24. Tantum addendum est quod quamuis data absolutio ab excommunicatione reservata, censetur ad reincedentem; quia si Pœnitens ex morbo conualecens non præsentet se Superiori, commoditate habita; recidit in eandem excommunicationem per cap. Eos qui, de senten. excomm. absolutionem tamen à peccatis, neque tunc, neque unquam alias censendam esse ad recidendum ad priorem peccatum statum: tum quia sine peccatis Dei dona] ad Rom. 11. tum quia absolutio ad reincedentiam coincidit cum ea, quæ datur sub conditione de futuro reprobatâ superius in c. 1. num. 6.

25. Notandum est quarto; constare inter Doctores non esse impendendam absolutionem Sacramentalem ægro, qui nec dat nec dedisse cognoscitur, signa contritionis: quia tunc nulla interuenit confessio, sine qua absolutionem Sacramentalem impendere sacrilegium est. Constare item absolui posse eum, qui si non verbo, saltem nutu, alioue signo externo peccatum aliquod in specie confessus, morbo impeditur cetera confiteri: quia confessio iusta de causa truncata, sufficit ad obtinendum absolutionem vt docuimus lib. 6. cap. 5. nu. 151.

26. An autem is qui in genere tantum exprimet signa contritionis, percutiendo pectus, vel eleuando oculos aut manus in cœlum, nec potest verbo vel alio signo, vllum in particulari peccatum manifestare, absolui Sacramentaliter possit, non modica difficultas est. In vtramque partem auctores commemorat Alphons. à Vivaldo in Candel. aureo cap. De absolutione num. 70. & 71. & quamuis magni nominis auctores partem negantem sequantur, inter quos est Nauarr. in Enchir. cap. 26. num. 28. permittens nihilominus tali confessori Eucharistiam & extremam vnctionem atque absolutionem à censuris.

27. Attamen pars affirmans, nimirum quod absolui possit is, qui prædicto modo signa contritionis dederit, probabilis est, & tuta in praxi. Nam præterquam quod fauet animabus, & Dei immensam in peccatores misericordiam commendat, approbatur calculis multorum celeberrimorum Theologia professorum modernorum, quos idem à Vivaldo commemorat, eis addens aliquot antiquiores: quibus alios adhuc citans, Suarez rom. 4. disput. 23. sect. 1. assentitur: vt & Henricus in sua summa libro 4. capite 1. in fine, & libro 6. cap. 10. §. 7.

Neque eiusmodi sententiæ reprobandæ datur ratio conueniens. Cum enim obicitur non nisi confessio de peccatis, dandam esse absolutionem Sacramentalem: respondetur potest in proposito casu Pœnitentem confessum esse nutu, quod sufficit quando confessio nequit fieri verbis & dum vrgetur, eam confessionem esse generalem per quam conscientia peccatoris à quo fit non plus innotescit, quam sine illa; quia ostendit generaliter quod is peccator sit. Sacramentalem verò confessionem ex diuina institutione debere fieri de peccatis singularim in specie, & numero. Voluit enim Christus Sacramentum pœnitentiæ iudiciale esse. Iudicis verò sententiæ, apta esse non potest, nisi Iudex ipse peccata in specie & num. cognoscat. Dum, inquam, hoc vrgetur, responderi potest; ex Christi quoque institutione confessionem Sacramentalem esse debere integram; & tamen necessitatem facere, vt confessio mutilata, sufficiens sit ad obtinendum Sacramentalem absolutionem. Quocirca necessitatem similiter facere posse, vt ad eandem obtinendam sufficere confessionem fieri in genere de propriis peccatis, quando ad speciem & numerum descendendi non potest. Confirmatur, quia si quis recordetur se peccasse mortaliter, & oblitus est cuius speciei fuerit illud peccatum: potest, imò & debet confiteri se peccatum mortale admisisse, cuius nequit in particulari meminisse. Idem iudicium est si recordetur & dubitet, mortaliter fuerit an veniale. Quam doctrinam ex D. Thom. & aliis adfert à Vivaldo in sine citati num. 71. & ex Maiore Nauar. in Enchir. cap. 10. num. 7.

diciam est si recordetur & dubitet, mortaliter fuerit an veniale. Quam doctrinam ex D. Thom. & aliis adfert à Vivaldo in sine citati num. 71. & ex Maiore Nauar. in Enchir. cap. 10. num. 7.

Neque illud quod Iudicis sententiæ apta esse non possit nisi in particulari cognoscantur peccata, multum vrget: quia in casu proposito aduersarij faterentur confitentem, si vel vnicum veniale expressisset in particulari, absolui posse: quo tamen posito nemo dixerit cognosci tunc à Confessario peccata Pœnitentis in specie & numero sufficienter ad sciendum aptum iudicium, quale aduersarij volunt fieri tantum delictis à Iudice sigillarim cognitis. Itaque tale quid est quidem omnino necessarium in iudicio instituto ad punitionem delinquentis, quæ delicto correspondere debet: non tamen instituto ad delinquentis curationem & emendationem: quale est iudicium Pœnitentiæ: vt rectè expositum est à Caiet. in tom. 7. opusc. tract. 5. quæst. 3.

Porro quod D. Anton. 3. par. tit. 10. cap. 2. vult propositam doctrinam procedere etiam cum Pœnitens nondum præsentente Sacerdote dicta contritionis signa dederit, si interueniat sufficiens testimonium eorum qui præsentis fuerunt cum illa daret, rationi consentaneum est; quia ibi cernitur, confessio facta per interpretem, quæ per alium declaratur mens Pœnitentis, perinde ac dum verba illius ignota explicantur in consueta confessione per interpretem. Nec est quod obicitur ibi posse esse deceptionem falsò attestantium: quia hoc quoque potest esse deceptio falsò interpretantium. Negandum tamen non est, quin ea res prudentiam requirat Confessarij: ne quibusuis, ac quouis modo attestantibus credat; neque vbi alia suppetent, istiusmodi remedium vsurpet, nullâ æternæ damnationis vitandæ necessitate urgente: vt cum æger probabiliter crederetur contritus cui sine irreuerentiæ periculo porrigi possit Sacramenta Eucharistia, vel saltem Extrema vnctio. Ac deum ad cauendum sacrilegium, ipse in dubio det absolutionem sub conditione de præsentis. Si tu es capax absolutionis, ego te absoluo, &c. Quod placuit notatum inuenire apud Melchiorum Zambranum in suis decisionibus aureis cap. 4. dubio 2. in quo de tota hac re fusè agit cum in cæteris compendiosis sit. In ea non hærebimus diutius; cum ad praxim sufficere posse videantur antedicta. Non sunt verò prætereunda silentio documenta, quæ Suarez attingit initio citatæ sectionis 1. merito notanda iis qui administrant hoc Sacramentum.

Primum est, cum interuenit vera necessitas (vt cum mortis probabile periculum, Confessarius alioqui incurreret, vt g. in graui contagione) posse absolutionem dari ante consummatam integram confessionem. Ratio est: quia præceptum de integritate confessionis non obligat, sicut nec aliud possitium, ad simpliciter aut etiam moraliter impossibile.

Secundum est; quoad fieri potest dandam esse materiam certam; seu in confessione exprimendum esse si possit fieri, peccatum in sua specie; etiam si nullius mortalis esset quis sibi conscius. Ratio est, quia religio Sacramenti id postulat.

Tertium est habentem peccatum mortale debere potius de illo confiteri eo bi cui tempore, quam de quocumque veniali. Ratio est quia peccatum mortale de necessitate præcepti confitendum est, non autem veniale.

Quartum est, si Pœnitens absoluitur propter probabilem timorem mortis ante perfectam confessionem, necessarium sequatur mors, confessionem ipsam continuari debere, donec integrè fiat, si tempus ad id concedatur. Ratio est, quia illam integrè fieri, est per se necessarium necessitate præcepti; ideoque implendum quantum fieri potest durante periculo in quo viget eiusdem præcepti obligatio: finita verò tali confessione, iterum danda est absolutio; quia nouum Sacramentum perficitur, distinctum numero ab ante colato.

* * *

De eo quod agere debet Confessorius cum aliquem absoluit quem non debuit.

SECTIO II.

Notandum est quintò difficultatem esse quid agendum sit Confessorio, cum ex ignorantia aliquem absoluerit, quem non poterat ob casum reservatum, vel aliud impedimentum; aut per obliuionem à se dimiserit sine absolutione, aut in præiudicium tertij dixerit non esse restituendum, quod reuera erat alienum. De qua difficultate olim disputatum fuisse in Concil. Basiliensi, nec quidquam resolutum fuisse ob varietatem sententiarum meminerunt Medina in Cod. de confess. quæ 35. à Victor. de Sacram. num. 185. & Soto in 4. distin. 18. quæst. 4. art. 6. col. 4. ex Ioanne Nider qui eidem disputationi interfuit.

Est autem explicanda distinctio (de qua plenius Suarez tomo 4. disput. 32. se. 6.) Nam si Confessorius cui aliquid tale contigerit, probabiliter timeat scandalum, si conueniat Pœnitentem; vt quia is conuictus est de re vel reuelatione confessionis, debet (inquit à Victor. & ante eum D. Antoninus; par. tit. 17. cap. 12.) illum relinquere; & Christo Sacerdoti summo committere; præsertim quando multi sunt, vel à loco Sacerdotis longè distanti, in quorum confessionibus defectus cõtingit; prout quibusdam placuisse habet D. Antoninus. Sin nullum notabile scandalum Sacerdos probabiliter timeat, debet conuenire Pœnitentem, & docere grauem errorem in audientia suæ confessionis commissum esse; ideoque petere vt velit iterum sibi confiteri, vel saltem tibi facere potestatem sub eodem Sacramentali sigillo, ipsum docendi veritatem: ita Soto. Ad Sacramentum tunc teneri consilium Sacerdotis capere; sique illud respuerit, trāsfundi in ipsum culpam Sacerdotis. Neque ex eo excusabitur, quod ita videatur suum peccatum ei extra confessionem improbari: quia, vt à Victoria atigit, non fiet ei iniuria, tale quid dicendo, quale propositum est ex Soto. Quod si pudore forte in eo afficiatur, tanquam ei sua exprobrentur peccata, id imbecillitati suæ tribuere debet; non iustè petitioni Confessorij.

Iam si acquieverit, inquit à Victoria, dicam ei Confiteri peccata in generali; id est dic, Confiteor de omnibus peccatis quæ tibi in tali confessione aperui: atque declares si quæ adhuc à te commissi, quia in illa tua confessione contigit talis defectus ex quo fuit inualida. Aut si me dicente sibi scias quod in confessione mihi à te facta, defectus quidem commissus sit: vis illum audire: ipse respondeat se velle; dicam ei sine serupulo: scias quod tu eras excommunicatus, & ego non potui te absolueri, vel aliud, quod forte interuenit impedimentum absolutionis. Nam si ex communi doctrina à nobis explicata in lib. 3. cap. 5. sect. priore, licet de pœnitentis licentia, peccata ipsius alteri reuelare, multo magis ipsimet, si licentiam dederit.

Aduerte autem ex Soto, si error, quem in confessione commissum Confessorius deprehendit, non sit adeo grauis, sed Pœnitens absolutus fuisse credatur: non esse curandum de illo reuocando & conueniendo: maximè cum non facile, imò (vt aduersus Palud. habet à Victor. in fine cit. num. 185.) nullo modo liceat Confessorio de peccato sibi confessio mone- re Pœnitentem: ne quidem secretò, & correctionis gratiã; nisi in confessione interueniat antedictus defectus, cui Confessorius tenetur qua ratione potest remedium adhibere, tanquam is qui illi causam dedit, vt confirmat Medina loco antea citato.

De eo quod agere debet Confessorius, cum sine absolutione dimisit aliquem illius incapax.

SECTIO III.

Notandum est sextò congruenter antedictis, quando Confessorio constat (cum dubitat debet sub conditione absolueri dicendo, Sin non es absolutus, Ego te absoluo, iam in præced. num. 7. notauimus) se non absoluisse Pœnitentem, debite quidem confessum, sed per inaduertentiam à se dimissum sine absolutione: tunc si idem Pœnitens adhuc sit præsens, etiam si aliquantulum remotus, debere reuocari: Idque cum ea dexteritate, vt suam negligentiam Confessorius ipse aliis minime prodatur. Si verò non possit si-

ne scandalo reuocari: illeque talis sit, qui expectet communionem, vel de quo ex qualitate personæ probabiliter eidem Confessorio constet, quod nondum incidit in nouum peccatum mortale: debere etiam absolui aliquantulum remotum: nisi de eius præsentia ipsemet Confessorius dubitaret: quia tunc (sicut & quando constaret recessisse ab eo loco, vt discessisse ex templo) expectanda esset commoditas illius reuocandi, eo modo, quo in præcedenti notabili habitum est.

Notandum est septimò, cum supplendus est per nouam absolutionem defectus in præcedenti confessione commissus; si is fuerit essentialis, id est ex eorum numero qui confessionem ipsam reddunt inualidam; vt quando facta fuit sine iusto dolore, aut sine debita integritate, aut non habenti iurisdictionem: tunc de necessitate iterandam esse ipsammet confessionem; nisi quòd cum iteratur eidem Sacerdoti qui illius adhuc memor est, sufficiat dicere se de illis de quibus antea male confessus est, iam ex animo confiteri; addito defectu commissio, atque aliis peccatis, si quæ adhuc sint quibus suam conscientiam grauari sentiat. Si vero defectus non sit confessioni essentialis: vt cum ritum ex eo, quod confessor non protulit verba Sacramentalia, Absoluo te à peccatis tuis: distinguendum est, prout habet Suarez tom. 4. disputatione 22. sect. 6. sub finem. Si enim ipse iurisdictionem sufficientem habens, iam imposuit pœnitentiam, non indiget memoriã peccatorum ad absoluedum de nouo: imò vt ille contra Nauarrum addit; neque memoriã pœnitentiæ imposuit: sed satis est vt recordeatur illum suum Pœnitentem fuisse benè dispositum, riteque confessum; neque postea quidquam (ipso testante cui credendum est) graue commississe. Sin pœnitentiam non imposuit: neque in particulari, neque secundum consuetudinem aliquam & moralem rationem recordeatur grauitatis peccatorum, & status conscientie Pœnitentis, oportet ipsum, vt rectè suo munere fungatur, iteratam noticiam postulare; quia licet ad validè absoluedum non sit necessaria distincta noticiã & memoriã peccatorum (quòd quidem sine illa interuenire possunt omnia quæ essentialia sunt pœnitentiæ Sacramento; nempe materia & forma cum debita ministri potestate, & intentione) requiritur tamè ad imponendam dignam pœnitentiam, cum æquitate iudicij: & ad consilium & remedium, medicinamque accommodatam Pœnitenti adhibendum. Quod notabile habet quoque Henric. lib. 5. cap. 15. in fine, alios citans in margine.

Notandum est octauò (quod tenentes authores plures commemorat à Vivaldo in Candel. aureo, cap. de confessione nu. 24.) eum qui ex confidentia bullæ accipiendæ, vel acceptæ, vel alterius priuilegij facilius se præcipitauerit in casu reservatum, posse ritè confessum absolui per talem bullam seu priuilegium. Quod confirmari potest eodem argumento quo Caiet. 2. 2. quæst. 21. art. 2. probat illum non aggravare suum peccatum sed minuire, qui peccat sub prætextu, quod postea confitebitur & ager pœnitentiam: nempe, quia id voluntatis est transitoria, & non pertinacis in malo. Limitandum est verò, vt non procedat in casu particulari, in quo Superior nunquam concessisset priuilegium, si particulariter ei talis casus indicatus esset: quoniam in generali confessione non veniunt ea quæ quis verosimiliter concessurus non esset in speciei, ex 8. Regula iuris in 6. Sic quoniam Papæ ei qui Episcopum interfecit cum magno multorum scandalo; grauique Ecclesiæ detrimento: nunquam concessisset in particulari priuilegium, per quod posset à quouis Confessorio à se electo absolui, non est censendus id ipsum concessisse, quando generalem dedit ei facultatem eligendi Confessorium, qui posset ipsum absolueri ab omnibus peccatis, & censuris, etiam reservatis in bulla Cœna Domini.

De absolutione in oratione ad Pœnitentem Religiosum.

SECTIO IV.

Notandum est nonò, de absolutione Religiosorum aliquam difficultatem esse, cuius explicationem persequitur Alphonsus à Vivaldo in Candel. aureo cap. De absolutione num. 18. & aliquot sequentibus: ex quo pro praxi, hæc propositiones sunt obseruandæ.

35. Prima est, Regulares posse absque speciali privilegio, à simplici etiam Sacerdote absolui, quando tantum habent venialia, aut iam absoluti sunt ab omnibus mortalibus, de quibus confitentur, aut quando constituti sunt in articulo mortis. Ratio est, quia ex recepta doctrina ante à nobis propofita lib. 2. cap. 4. sub initium, nec de venialibus nec de mortalibus iam directè absolutis, quisquam tenetur cōfiteri: & in articulo mortis, quilibet à quibuslibet peccatis quomodocumque referuatis absolui potest per quemlibet Sacerdotem, vt habet concil. Tridentin. sess. 14. cap. 7. sub finem.

36. Secunda est Religiosum, cui à suo Superiore facta est potestas eligendi Confessarium, posse confiteri alterius ordinis Religioso, vel seculari Sacerdoti, etiam per nullum Episcopum approbato. Ratio est, quia electus iurisdictionem in eū accipit extraordinariam, neque Concilium Trident. faciens decretum de approbatione Confessarij, quidquam noui statuit circa confessiones regularium. De qua re diximus in libro primo num. 175.

37. Tertia est, Religiosos habentes priuilegium cum claufula, quod possunt audire peccata quorumcumque, vnde cumque ad se venientium, non posse audire confessiones aliorum Religiosorum extra casus in duobus præcedentibus propositionibus notatos. Ratio est, quia generalis concessio intelligitur secluso iuris alienius præiudicio, ex cap. Quamuis, De rescriptis in 6. Præiudicat autem Religioni (propter perturbationes nimium quæ inde nasci possunt) quod Religiosi dirigantur, vitæque emendandæ & in posterum instituendæ rationem accipiant ab alienis, à non & suis prælatis vel eorum Commissariis. Vnde (vt memoratus Alphonsus refert nu. 2.) Pius quintus consultus, An Religiosus ex medicantibus possit pro arbitrio eligere sibi Confessarium, virtute bullæ cruciatæ, vel alterius quæ sit potestas eligendi Confessarium qui absoluat etiam à casibus referuatis. Respondit non posse. Quod similiter responderunt, vt idem author addit, multi primarij Magistri Salmanticenses. Idem tangens Henriquez in sua summa, pro eo plura adfert quæ apud ipsum videri possunt lib. 6. cap. 16. §. 7. in margine, lit. P.

Cæterum semper videndum est, quid ferant vniuscuiusque Religionis priuilegia; per quæ plerumque, vt constat ex his quæ idem Henriquez adfert, sic derogatur talibus bullis, vt virtute illarum nequeat Religiosus absolui per non designatum à Superiore suo.

38. Quarta propositio (quam idem Alphonsus tangit in præced. num. 23. & 24.) est: Nouitios Religionum posse in eisde, sicut professos, absolui ab excommunicatione referuata: in quam tamen recidunt si non perseuerent, etiam iusta de causa dimissi. Ratio est, quia priuilegium illis tantum conceditur, dum sunt in via ad Religionem capeffendam.

39. Pro vltima propositione addi potest, quod adfert Henriquez in sequen. §. 8. Regularem exemptum, si proprius Prælati illum subdat Episcopo loci in quo domicilium habet, posse ab eodem absolui & perinde dispensari, ac potest Clericus subditus ei, ratione dignitatis qua præeminet. Non posse verò sine Prælati licentia; quia id esset contra priuilegium exemptionis tali religioni concessum. Quamquam si licentia eiusmodi expresse haberi nequeat: siue quia Prælati ille est nominatim excommunicatus: siue quia nimis longè abest: siue quia mortuus est, censenda est haberi tacita: ne contingat regularem vagari recurrendo ad Papam ex cap. Religioso, De sentent. excommunicationis in sexto.

CAPVT IV.

De potestate absoluedi à casibus referuatis.

SVMMARIVM.

40. Quis potestatem ordinariam habeat absoluedi à referuatis, & quis delegatam.
 41. Superior non requisito inferioris consensu dare potest facultatem absoluedi à casibus, quos nem inferior sibi referuauerit.
 42. Cognoscenda est mens dantis istiusmodi facultatem.
 43. Quando superior contra iustitiam peccata recusando delegare facultatem absoluedi à referuatis.

44. Quando recusare possit, aut etiam debeat.

45. Quando recusando peccet contra debitum charitatis.

46. Non excusat eam recusationem aliena vtilitas.

47. Excusare autem potest alienum incommodum.

48. An excuset verecundia.

49. Superior facilius potius quam difficilis esse debet in concedenda facultate absoluedi à referuatis.

50. Non cogitur dare generalem facultatem consulendi cuiuscumque Penitentis voluerit.

51. Facultas perita pro peccatis commissis potest concedi cum onere imponendi aliquam penitentiam, & quomodo non item cum onere presentandi se Superiori.

52. Vtrumque onus imponi potest cum peritur facultas pro peccatis committendis.

Hæc potestas esse potest vel ordinaria, vel delegata. Ordinariam habet, qui peccata referuauit, & superior ipsi habens in penitentiali foro potestatem à talibus peccatis absoluedi ordinariam. Nam is qui iurisdictionem adfert per reservationem, ita tenet illam sibi, vt non præiudicat Superiori in eius iurisdictione, ex c. Inferior, distinet. 21. Quod cum ita sit, peccatum ab Episcopo referuatum, non referuatur Papæ; referuatur autè Archiepiscopo, qui dignitate quidem est Episcopo superior, non talem, sicut Papa, cum iurisdictione in foro interiori: nullam enim talem habet in Diocesi si Suffraganei sui ex ca. Pastoralis, De offic. Ordin. nisi quando eam vinitur ex cap. finali De censibus in 6. Similiter nec in religione peccatum referuatum à Prouinciali, referuatur Generali. Delegatam verò istiusmodi potestatem obtinet Sacerdos, cui est directè concessa ab eo qui habet ordinariam prædictam: aut qui electus est à Penitente licentiam habente sufficientem ad eligendum sibi Confessarium, à quo absoluetur à referuatis. De qua delegatione quædam occurrunt proponenda notatu digna.

De delegatione potestatis absoluedi à casibus referuatis: notanda ex parte delegantis.

SECTIO I.

Notandum est primò, non tantum referuarem posse committere potestatem absoluedi à peccatis quæ sibi referuauerit, sed etiam ipsius Superiore: si que Papam potestatem absoluedi à peccatis, quæ Episcopus sibi referuauit, dare posse non requisito ipsius consensu. Quod probatur: tum ex communi Ecclesiæ consuetudine: tum ex sensu quem omnes boni Catholici communiter habent de summa Papæ autoritate: tum demum aperta ratione: quia quidquid in hac re Papa exequi potest per seipsum, potest etiam per suum commissarium. Per seipsum autem à peccatis quæ Episcopus sibi referuauerit absoluedi potest, non requisito ipsius consensu: ergo idem etiam potest per suum commissarium.

Notandum est secundò: talem potestatem obtineri potest tum ab homine, tum à iure, tum etiam à necessitate, minime autem à consuetudine; cum referuatio sit declaratio quedam voluntatis Superioris, vt nemo à tali peccato absoluat, sine suo consensu: contra quem consensum consuetudo in hoc foro nihil potest, iuxta illud quod in cap. Si Episcopus De penit. & remiss. in 6. dicitur: nulla posse consuetudine introduci, quod aliquis præter sui Superioris licentiam, Confessorem sibi eligere valeat, qui eum possit absoluedi & ligare. Quamquam tamen ea consuetudo; qua vidente & tacente Superiore, qui prohibere possit; inferiores passim absoluerent à referuatis, testis esse posset ablatæ reservationis, prout Henriquez notat in summa lib. 6. cap. 14. num. 9. lit. B. ex recentiorum doctrina. De potestate autem obtenta à necessitate etiam dictum est in lib. 1. num. 58. & aliquot sequentibus. De obtinentia verò ab homine.

Notandum est terciò, dum obtinetur, si quidem confessio fiat ore ad os loquendo, curandum esse vt concedens mentem suam exponat sufficienter: si verò fiat absenti, considerandam esse verborum vim, & expendendas circumstantias, ex antecedentibus & consequentibus eliciendo concedentis intentionem. Vbi pro principio tenendum est illud, quod habetur in citato c. Si Episcopus: Superiore generaliter dare potestatem audiendi confessiones suorum subditorum, non dare